

Kotoutumisen tuen vahvistaminen

Työllisyyslautakunta 24.9.2026

8 §

Kuntien yhteistyö

Mitä tässä laissa säädetään kunnan tehtävistä, voidaan toteuttaa myös työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain 3 §:n 1 kohdassa tarkoitetun työvoimaviranomaisen toimesta, jollei tässä tai muussa laissa toisin säädetä.

**Laki kotoutumisen
edistämisestä
681/2023**

Kotoutumista edistävät palvelut ja niiden järjestäminen

Miten kotoutumista edistävät palvelut järjestetään 1.1.2025 alkaen?

Vuoden 2025 alusta alkaen kotoutumista edistävät kunnan ja työvoimaviranomaisen palvelut ja peruspalvelut sekä hyvinvointialueen ja muiden viranomaisten, kolmannen sektorin ja oppilaitosten toiminta ja palvelut.

Työttömien työnhakijoiden kotoutumisen edistäminen on kytketty jatkossakin työvoimapalveluihin. Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumisohjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle.

Kunnat voivat valita itse, miten ne järjestävät työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumispalvelut. Kunta voi järjestää palvelut yksin tai yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Kunnat voivat päättää yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa, että työvoimaviranomainen järjestää myös työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumispalvelut.

Kotoutumisen edistäminen edellyttää monialaista yhteistyötä. Toimijoiden onkin hyvä varmistaa, että niiden välinen työnjako ja yhteistyökäytännöt ovat selkeitä.

Voivatko kunnat järjestää palveluita yhteistyössä?

Kunnat voivat järjestää palveluita kuntien yhteistyöhön perustuvilla malleilla. Kunnat voivat myös päättää yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa, että työvoimaviranomainen järjestää myös työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumispalvelut. Yhteistyöhön perustuvista malleista säädetään kuntalaissa (410/2015). Kunnat voivat päättää yhteistyön laajuuden. Yhteistyössä voidaan toteuttaa esimerkiksi vain tiettyjä palveluita.

Kotoutumishjelma on kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus

Kotoutumishjelma on kunnan järjestämä kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuus. Kotoutumishjelman palveluiden tavoitteena on edistää maahanmuuttajan kotoutumista, työllisyyttä tai yrittäjyyttä, osaamista ja työelämävalmiuksia. Kotoutumishjelma tukee myös yhdenvertaisuuden, osallisuuden ja tasa-arvon toteutumista sekä terveyttä ja hyvinvointia. Kotoutumishjelman sisältämät palvelut tukevat arjen kansalaistaitoja sekä osallistumista järjestötoimintaan ja muuhun yhteiskunnalliseen toimintaan.

Kotoutumislaisa säädetään kotoutumishjelman vähimmäissisällöistä. Kotoutumishjelmaan pitää sisältyä ainakin:

1. kotoutumisen palvelutarpeen ja osaamisen arviointi (laissa osaamisen ja kotoutumisen palvelutarpeen arviointi),
2. edellisen pohjalta laadittava kotoutumissuunnitelma,
3. monikielinen yhteiskuntaorientaatio,
4. kotoutumiskoulutus ja siihen sisältyvä kielitaidon päättöttestaus ,
5. muuta koulutusta ja palveluita, jotka edistävät suomen ja ruotsin kielen osaamista, luku- ja kirjoitustaitoa, yhteiskunta- ja työelämävalmiuksia sekä työllistymistä ja yrittäjyyttä
6. kotoutumishjelman aikaista ohjausta ja neuvontaa.

Työvoimaviranomainen vastaa kotoutumishjelmaan sisältyvien palveluiden järjestämisestä työnhakijana olevalle maahanmuuttajalle ja kotoutuja-asiakkaalle. Kunta vastaa muiden maahanmuuttajien ja kotoutuja-asiakkaiden palveluiden järjestämisestä. Kunnat voivat valita itse, miten ne järjestävät työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumishjelmaan sisältyvät palvelut. Kunnat voivat päättää yhteistyössä työvoimaviranomaisen kanssa, että työvoimaviranomainen järjestää myös työvoiman ulkopuolella olevien kotoutumispalvelut. Kunta voi toteuttaa kotoutumishjelman tai sen osan myös yhteistyössä muiden kuntien kanssa.

Kunta voi kehittää myös omia palveluitaan kotoutumishjelman osaksi. Kunnalla on mahdollisuus tarjota tarvelähtöisesti maahanmuuttajille muita työllisyyttä, yrittäjyyttä, työ- ja toimintakykyä, kunnan järjestämisvastuulla olevia maahanmuuttajien hyvinvointia ja terveyttä tai kotoutumista edistäviä palveluita sekä järjestö-, yhdistys- tai yhteisötoimintaan tai muuhun yhteiskunnan tai kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintaan tutustumista tai osallistumista.

Miten Raaheen asettuva ulkomaalainen pääsee työelämäänsä kiinni?

26.8.2026

Lähtötilanne

- Onko ihminen tullut Suomeen työluvalla, pakolaisena vai puolisona? Tämä vaikuttaa paljon hänen palvelupolkuunsa ja tarpeisiinsa.
- Mikä on hänen koulutuksensa kotimaassa?
- Työkokemus kotimaassa?
- Lähtömaa ja lähtömaan kulttuuri?

Palveluvisio: "Työhön ja osaksi Raaheta"

Tavoite: Jokaiselle Raahen muuttavalle ulkomaalaiselle henkilökohtainen polku työelämään 6-12 kuukauden sisällä saapumisesta.

Pakolaisena tai kansainvälisen suojelun kautta saapuva

➤ Tarpeet

- Kielen oppiminen
- Suomalaisen työelämän ymmärtäminen
- Osaamisen tunnistaminen
- Työkokeilut
- Luottamuksen rakentaminen

- **Keskeinen haaste** Työmarkkinoille pääsy kestää usein liian kauan.

Puolisona muuttava

➤ Tarpeet

- Omien mahdollisuuksien tunnistaminen
- Verkostot
- Kielen oppiminen
- Lastenhoidon järjestäminen
- Työnhakutaidot Suomessa

- **Keskeinen haaste** Henkilö ei kuulu selvästi minkään toimijan vastuulle(tiedonsaanti)

Kotoutumisen palvelut

Palveluvisio: "Työhön ja osaksi Raaheta"

Tavoite: Jokaiselle Raahen muuttavalle ulkomaalaiselle henkilökohtainen polku työelämään 6-12 kuukauden sisällä saapumisesta.

Työluvalla tuleva

➤ Tarpeet

- Viranomaisasiointi
- Asuminen ja arjen käynnistyminen
- Suomen kielen oppiminen
- Puolison työllistyminen
- Verkostojen rakentaminen

Keskeinen haaste: Työntekijä integroidaan työpaikalle, mutta ei välttämättä pääse todellisesti osalliseksi yhteiskuntaan.

Kotoutumisen palvelut

Tulevaisuuden palvelupolku

1. Tervetuloa Raahen

➤ Heti muuton yhteydessä henkilö saa:

- Newcomer guide Raahen -oppaan
- palveluohjaajan yhteystiedot
- tiedon avoimista työpaikoista
- kutsun kansainväliseen yhteisöön (esim. kansainvälinen kahvila)

➤ **Tulos**

Asiakas tietää mistä saa apua/palveluita eikä putoa palvelujen väliin. Pääsee osaksi Raahelaista yhteisöä.

Tulevaisuuden palvelupolku

2. Osaamisen kartoitus

- Ensimmäisen kuukauden aikana järjestetään:
 - **koulutuksen arviointi**
 - **työkokemuksen tunnistaminen**
 - **osaamisprofiilin rakentaminen**
 - **urasuunnittelu**
- Lopputuloksena syntyy:
 - **Työllistymiskortti, joka sisältää:**
 - ✓ **osaaminen**
 - ✓ **kielitaito**
 - ✓ **uratavoitteet**
 - ✓ **suositellut työmarkkinat**
- **Tulos**
 - **Työnhakija nähdään osaajana, ei maahanmuuttajana.**

Kotoutumisen palvelut

Tulevaisuuden palvelupolku

3. Työelämästartti

➤ Tarjotaan:

- suomalaisen työelämän perehdytys
- CV- ja LinkedIn-klinikka
- työhaastatteluharjoitukset
- työelämän pelisääntöjen koulutus

➤ Tulos

- Kynnys työnhakuun madaltuu merkittävästi.

Tulevaisuuden palvelupolku

4. Kieli työssä -malli

- Kielen opiskelu yhdistetään työn tekemiseen.

Esimerkiksi:

- **työpaikkasuomi**
- **toimialakohtainen sanasto, pyhätä- malli**
- **harjoittelut/työkokeilu**
- **mentorointi**
- Periaate:
 - **Työ ensin, kielitaito kehittyy työn mukana.**
- **Tulos**
 - **Työllistyminen ei jää odottamaan täydellistä suomen kielen osaamista.**

Tulevaisuuden palvelupolku

5. Työnantajaverkosto

- Raahen alueen yritykset sitoutetaan mukaan.

Yrityksille tarjotaan:

- **rekrytointituki**
- **monikulttuurisuusvalmennukset**
- **matchmaking-tilaisuudet**
- **mentorointimalli**
- Tavoite:
 - Jokainen kansainvälinen osaaja tapaa vähintään kolme potentiaalista työnantajaa ensimmäisen kolmen kuukauden aikana.
- Tulos
 - Verkostot syntyvät nopeasti.

Kotoutumisen palvelut

Tulevaisuuden palvelupolku

Tiivistetty palveluvisio

"Raahe yhdistää maahanmuuttaneen ihmisen osaamisen, työnantajien tarpeet ja yhteisön tuen yhdeksi sujuvaksi palvelupoluksi, jonka tavoitteena on ensimmäinen suomalainen työ mahdollisimman nopeasti."

➤ Vaikuttavuustavoitteet

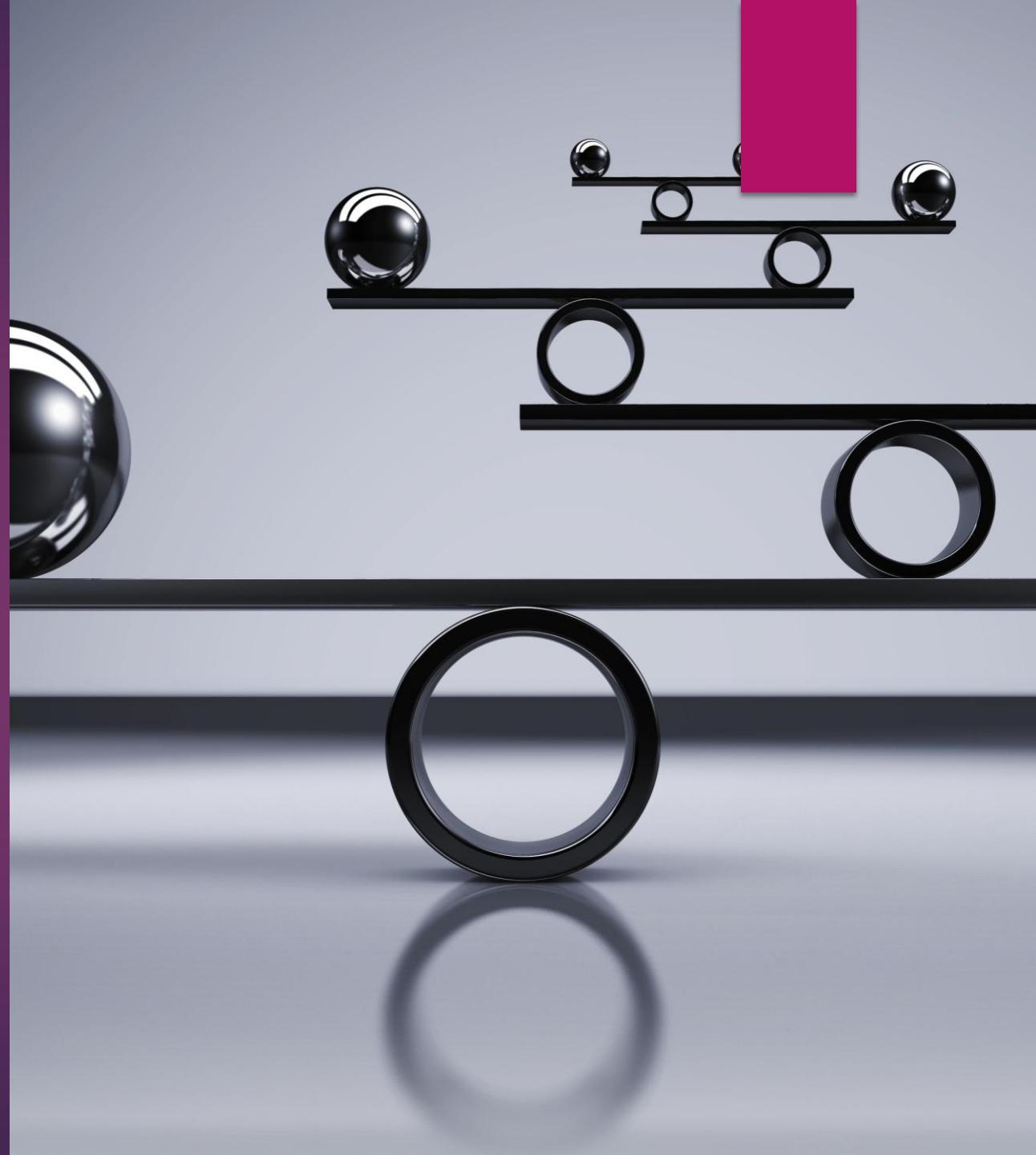
1 vuoden kuluessa

- 80 % asiakkaista osallistuu osaamiskartoitukseen
- 70 % osallistuu työnantajatapaamiseen
- 60 % työllistyy tai aloittaa koulutuksen

3 vuoden kuluessa

- kansainvälisten osaajien määrä kasvaa
- yritysten työvoimapula vähenee
- paikkakunnalle jäävien ulkomaalaisten osuus kasvaa

Mitä tähän tarvitaan?

International House Raahé

➤ Yksi palveluverkosto ja yksi yhteyspiste, joka kokoaa:

- kaupungin kotoutumispalvelut ja muut toimijat
- työllisyyspalvelut
- sosiaalipalvelut
- oppilaitokset
- yritykset
- Kelan neuvonnan
- järjestöt
- vapaaehtoisverkostot

Asiakas saisi yhdestä paikasta:

- ✓ alkuohjauksen ja -neuvonnan
- ✓ työllistymissuunnitelman/kotoutumissuunnitelman
- ✓ kielikoulutuksen polun
- ✓ työnantajakontaktit
- ✓ puolison palvelut
- ✓ yrittäjyysneuvonnan

International Career Coach

- ▶ Jokaiselle maahanmuuttajalle nimetään oma valmentaja ensimmäiseksi vuodeksi.
- ▶ Valmentajan tehtävät:
 1. Osaamisen kartoitus
 2. Työnhakusuunnitelman laatiminen
 3. Työnantajien kontaktointi
 4. Työhaastatteluihin valmistelu
 5. Työpaikalla tukeminen
 6. Puolison tilanteen huomiointi
 7. Verkostojen rakentaminen

Mittarina ei olisi käyntimäärä vaan:
työllistyminen, koulutukseen pääsy, yrityksen
perustaminen, pysyvä sijoittuminen alueelle

Finnish Language Coach

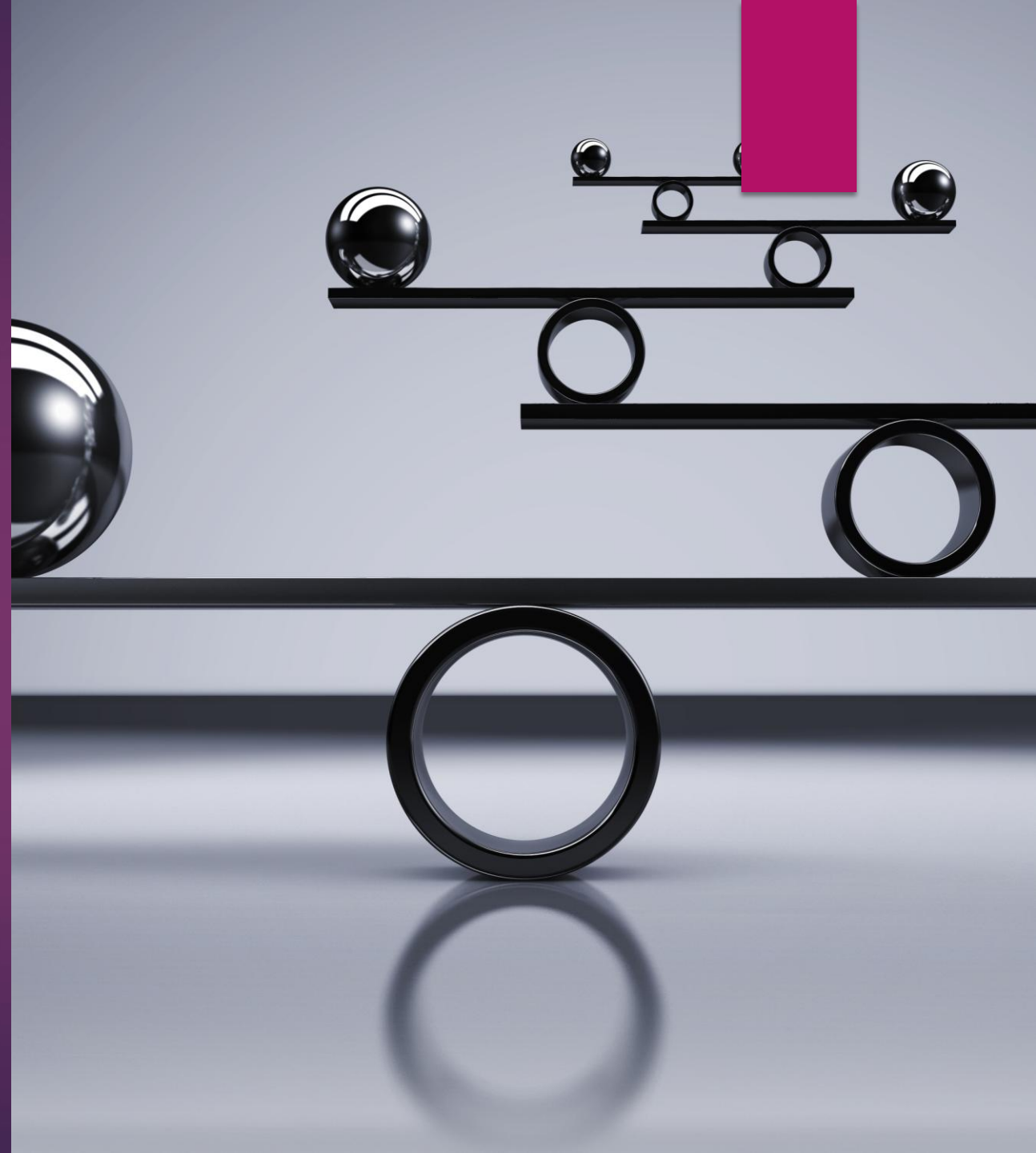
- ▶ Jokaiselle maahanmuuttajalle tarjotaan hänen polkuun sopivaa suomen kielen opetusta ja ohjausta
- ▶ Valmentajan tehtävät:
 1. Kielen osaamisen kartoitus
 2. Eri tarpeista tulevien ryhmien kokoaminen
 3. Säännölliset kokoontumiset ryhmien kanssa
 4. Työelämään tähtäävä suomen kielen opetus
 5. Kokonaisvaltainen ohjaus- ja neuvonta
 6. Verkostojen rakentaminen ja paikallistuntemuksen lisääminen

Mittarina ei olisi käyntimäärä vaan: suomen kielen kehittyminen ja juurtuminen alueelle.
työllistyminen, koulutukseen pääsy.

Visio vuodelle 2030

"Raahe tunnetaan Suomen parhaana pienenä kansainvälisenä kaupunkina, jossa jokainen uusi tulija saa henkilökohtaisen työllistymispolun ja vahvan alun suomen kielen oppimiseen. International House Raahe yhdistää viranomaiset, työnantajat ja yhteisöt, ja jokaisella maahanmuuttajalla on oma työelämävalmentaja. Tavoitteena ei ole vain kotoutuminen vaan nopea kiinnittyminen työhön, yhteisöihin ja pysyvään elämään Raahessa."

Onnistunut kotoutuminen

– Yhdessä rakennamme vahvempaa rannikon ja jokilaaksojen aluetta.

Tuemme sinua kohti opintoja, työtä ja merkityksellistä elämää.

International House
Raahe & Rivers Region

Tervetuloa

Saat apua ja ohjausta omalla kielelläsi.

Opi ja kehity

Suomen kieli, koulutus ja uudet taidot avaavat ovia.

Työ ja mahdollisuudet

Autamme sinua löytämään työpaikan tai oman polkusi työelämään.

Yhteisö ja osallisuus

Pääset mukaan tekemään ja kokemaan – et ole yksin.

Koti Raahessa

Rakennamme yhdessä turvallista, avointa ja elävää seutua.

Eteneminen kotoutumisen tuen vahvistamisessa

- 1) Kysely omistajakunnille: minkälaista tukea työllisyysalueelta kunnan kotoutumishjelmalle vuonna 2027?
- 2) Kustannusten hallinta: Kuntakohtaiset sopimukset täydentävästä kotoutumisen tuesta?
- 3) Pitkän tähtäimen visio: kohti International House Raahe & Rivers Regionia?